

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 9P/55/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224201049
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1224201049.5

Uznesenie

Okresný súd Malacký, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacký, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacký, dieťa rodičov: matky - B. A., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, F. a otca - E. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, H., zast. Advokátska kancelária Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, IČO: 50 491 300, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Mestskému súdu Bratislava II dňa 05.04.2024, postúpeným tunajšiemu súdu dňa 15.04.2024 sa otec maloletej domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne do skončenia konania vo veci samej zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti a styk maloletej s matkou nechal bez úpravy. Otec súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo veci samej, v ktorom sa domáhal zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, bez úpravy styku matky a maloletej.

2. Svoj návrh odôvodnil otec tým, že k podaniu návrhu ho motivoval zdravotný stav maloletej, ktorý považuje za vážny, zhoršujúci sa a je potrebné zabezpečiť neodkladnú nápravu aktuálneho stavu v rodine. Ďalej bol motivovaný na základe jeho rozhovorov s maloletou, v ktorých maloletá dlhodobo a opakovane vyjadrovala želanie zostať v osobnej starostlivosti otca, aby zabezpečila svoj duševný pokoj a stabilizovala svoje fyzické zdravie. Otec uviedol, že psychické a fyzické problémy sa u maloletej začali objavovať začiatkom roku 2022 v čase, keď došlo k rozpadu rodiny. Maloletá najprv začala strácať váhu. Túto situáciu a zdravotný stav maloletej riešili obidvaja rodičia za pomoci pediatrov a psychológov. Keď jej hmotnosť klesla na 39 kg (leto 2022), maloletá bola hospitalizovaná v nemocnici a bola prepustená po 50 dňoch s váhou 46 kg, pričom naďalej ostala v pozorovaní detskej psychiatričky, ktorú navštevuje dodnes, približne raz za 2 mesiace. Maloletá si túto váhu udržala približne 6 mesiacov, následne začiatkom roka 2023 začala neúmerne priberať až na váhu 85 kg (leto 2023). V tomto období začala maloletá navštevovať aj detskú psychologičku raz za 2 týždne. V druhej polovici roku 2023 začala jej váha postupne klesať na aktuálnych 60 kg, čo je optimálna váha. Problémy so zmenami váhy maloletej ju psychicky aj fyzicky vyčerpávajú, je v neustálej nepohode, aby si váhu niečím nepokazila, veľmi sa kontroluje. Otec celú situáciu vníma tak, že vzťah matky a maloletej sa od rozvodu nevyvíja dobre, v súčasnosti spolu takmer nekomunikujú. Otec samozrejme nemá záujem matke škodiť alebo ju očierňovať, snaží sa len popísať, ako vníma aktuálnu situáciu a sprostredkovať, čo mu uvádzala maloletá a vyplývajú aj z priložených dokumentov. Maloletá sa vyjadrila, že má pocit, že matka po rozvoде rieši najmä svoj nový život, nezaujíma sa v dostatočnej miere o maloletú. Maloletá má za to, že matka si nový život buduje na jej úkor. Maloletej sa nedostáva od matky dostatok pozornosti a pochopenia, naopak, tam kde to maloletá nepotrebuje, je matkou kontrolovaná a komentovaná, čo maloletú stresuje a cíti sa byť pri matke neustále pod tlakom. Pokiaľ maloletá nesúhlasí s názorom alebo

pokynmi matky, alebo sa s matkou nechce rozprávať, matka sa jej vyhráza opätovnou hospitalizáciou na psychiatrii alebo ju uráža. Maloletá sa cíti byť matkiným konaním dotknutá, nemá o komunikáciu a riešenie problémov s ňou záujem, snaží sa jej vyhybať, zamyká sa pred ňou vo svojej izbe, nechce s ňou tráviť čas, robí v jej prítomnosti čokoľvek (jesť, cvičiť, upratovať, učiť sa). Bojí sa kritiky, dohovárania a prípadných posmeškov zo strany matky. Maloletá situácie prežíva niekedy až tak intenzívne, že máva záchvaty plaču, objavili sa aj sklony k sebapoškodzovaniu, a to v čase, keď je s matkou. Otec sa snaží byť maloletej oporou, aj vzhľadom na jej nalomene zdravie. Otec sa snaží maloletej vytvoriť príjemné prostredie v domácnosti, snaží sa ju vypočuť, podporiť, poradiť. Čas si organizuje tak, aby bol čo najviac s ňou, čo je každý deň. Otec zabezpečil pre seba a maloletú nové bývanie od apríla 2024, a to na adrese H. X, XXX XX H.. Otec prevzal na seba zodpovednosť ohľadom riešenia psychického zdravia maloletej s odborníkmi, keďže maloletá odmietala čokoľvek v tomto smere riešiť s matkou, vrátane zúčastňovania sa v jej prítomnosti stretnutí u psychiatričky. Otec s maloletou rieši všetky jej školské aj mimoškolské aktivity, každý deň po škole chodí maloletá k nemu do práce, kde sa učí a aj stravuje. Domov sa maloletá chce vracieť čo najneskôr, aby trávila čo najmenej času v priestoroch, kde je prítomná aj matka. Otec má pocit, že si u maloletej vybudoval dôveru, snaží sa ju nesklamať, keďže vzhľadom na jej zdravotné problémy potrebuje mať najmä v rodičovskom podpornom prostredí, o čo sa otec snaží. V prípade problémov sa snaží s maloletou o racionálnu komunikáciu, na čo maloletá reaguje pozitívne. Aktuálna situácia je natoľko vážna, že je potrebné, aby v tomto prípade zasiahol súd aj prostredníctvom neodkladného opatrenia. Maloletá má psychické problémy už dlhodobo, ktoré ako vyplýva z predloženej dokumentácie môžu byť zapríčinené najmä zlým vzťahom medzi matkou a maloletou. Otec navrhol, aby styk s matkou nebol určený a maloletá si následne mohla s matkou postupne vytvoriť plnohodnotný vzťah. Vzhľadom na aktuálny vzťah matky s maloletou, nie je vhodné, aby maloletá bola tlačaná do času, ktorý s matkou musí tráviť, pretože práve to v nej vyvoláva negatívne pocity a stres, čo by otec chcel eliminovať a stabilizovať tak zdravotný stav maloletej. Otec, vzhľadom na zdravotné problémy maloletej žiadal o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 odsek 1 a nasl. Civilného mimosporového poriadku. K návrhu priložil lekárskej správy maloletej z psychiatrickej ambulancie, rozsudok Okresného súdu Malacky 8P/23/2022 zo dňa 26.05.2022.

3. Matka sa k návrhu písomne vyjadrila s tým, že od rozvodu v máji 2022 rodiča s maloletou naďalej bývali v spoločnej domácnosti, keďže sa nevedeli dohodnúť na majetkovom vysporiadaní. Spolunažívanie bolo poznačené psychickým stresom aj pre ňu aj pre dcéru, vtedy 14 ročnú. Otec maloletej odmietal komunikáciu, pozdravenie či spoluprácu, ktorá by priaznivo vplývala na dcéru a každodenný život pod jednou strechou. Matka si všimla, že sa maloletá od nej odstrihla, zanevrela a prestala s ňou absolútne komunikovať. Matka chápala jej stav aj pocity, aj nenávisť ale snažila sa byť citlivá a nápomocná. Avšak v lekárskejších správach čítala pravý opak, že na dcéru nemala dobrý vplyv, že jej nedávala dostatok priestoru na rozhovor, či lásku. Priznala, že niekedy mala prehnane reakcie a vedela zakričať. Na druhej strane dávala dcére na výber ako by chcela tráviť čas, ponúkala jej spoločnú prechádzku, letnú dovolenku, alebo výlet, kino, návštevu k babke. Matka bola presvedčená, že s dcérou mala pekné materinské puto a až rozpadom manželstva a tým, že odišla od otca maloletej sa vzťahy narušili. Dňa 04.04.2024 sa otec s maloletou, po vysporiadaní BSM, odsťahoval bez udania adresy budúceho bývania maloletej. Oznámil len, že bude s dcérou v H. I. E. I., až po doručení oznámenia o postúpení konania matka zistila adresu nového bydliska maloletej. Od momentu odsťahovania otec s matkou nekomunikuje a ona nevie, v akom stave je dcéra. Pravdepodobne na apel otca jej dcéra 2x písomnou správou cez WhatsApp oznámila, že je s otcom, je v poriadku a že chce naďalej byť s ním. Podľa nej chce otec dcéru len pre seba, s jeho obhajobou, že dieťa je kvôli mame v zlom stave. Otec dlhodobým manipulatívnym prístupom vykonštruoval pomstu voči matke maloletej. Ďalej uviedla, že dcéra by mala mať pravidelný styk s mamou. Je presvedčená o tom, že ak sa schváli voľný neupravený styk, dcéra bude narábať s možnosťami stretnutia s mamou v plnom rozsahu a v najbližšom období bude práve nestretávaním prejavovať ešte stále pretrvávajúci odstup. Taktiež sa obáva, kedy vlastne dcéru uvidí.

4. Podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 30.04.2024 zo šetrenia pomerov v domácnosti rodičov obaja rodičia majú podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Zároveň bol vykonaný pohovor s maloletou. S ohľadom na vyjadrenie maloletej primerané veku a psychickému stavu aktuálne úrad neodporučil zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky, keďže maloletá sa vyjadrila, že si želá byť zverená do osobnej starostlivosti otca, čo jasne a opakovane zdôvodnila. Styk s matkou žiadala maloletá ponechať neupravený po vzájomnej dohode s matkou. Vzhľadom na pretrvávajúci rodičovský konflikt a absenciu komunikácie medzi rodičmi navzájom, matkou

a maloletou a narušené vzťahy v rodine bolo obom rodičom odporúčané odborné psychologické poradenstvo.

5. Rodičia maloletej na informatívnom stretnutí dňa 06.05.2024 v rámci tzv. „Cochemskej praxe“ dospeli k rodičovskej dohode, v zmysle ktorej sa maloletá zveruje do osobnej starostlivosti otca. Matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 200 Eur mesačne, vždy do 15. dňa vopred k rukám otca. Ohľadne styku maloletej a matky sa dohodli, že tento bude neupravený. Rodičia navrhli súdu rodičovskú dohodu schváliť, pričom bol dohodnutý aj konkrétny termín schválenia rodičovskej dohody dňa 06.06.2024 o 9:00 hod.

6. Zo súdneho registra súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 8P/23/2022-84, zo dňa 26.05.2022 bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletej, rodičia ohľadne starostlivosti o maloletú uzavreli rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá A. zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždennom intervale. Výživné počas trvania striedavej osobne starostlivosti nebolo určené.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. Podľa § 365 ods. 1 C.m.p., ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlúčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.

15. Podľa § 365 ods. 2 C.m.p., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Neodkladné opatrenie je svojím charakterom výnimočným prostriedkom súdnej ochrany smerujúcim k úprave pomerov a umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný

okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

17. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

18. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine). Medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča (Uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 379/2010).

19. Neodkladné opatrenie v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti je namieste vtedy, ak riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je bezprostredne ohrozená jeho výživa alebo výchova, ak musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne ide o iné dôležité záujmy maloletého, ktoré vyžadujú okamžitý zásah súdu.

20. Navrhovateľ žiadal nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 odsek 1 a nasl. Civilného mimosporového poriadku. Predmetné ustanovenie upravuje osobitný druh neodkladného opatrenia, ktoré pre svoje nariadenie vyžaduje nevyhnutnosť okamžitého zásahu v prípade, že sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (opustené deti, úmrtie rodičov a pod.) alebo je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený (hrubá nestarostlivosť, zanedbávanie, týranie a pod.). Súd po oboznámení sa s návrhom a jeho prílohami nezistil skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že situácia maloletej si vyžaduje okamžitý zásah súdu do 24 hodín, napriek zdravotným problémom maloletej, na ktoré otec poukazoval. Maloletá je v starostlivosti odborníkov (psychiatra aj psychológa). Z lekárskeho správ vyplýva, že vzťah matky a maloletej je narušený, čo negatívne môže ovplyvňovať zdravotný stav maloletej, z návrhu však nijako nebolo možné vyvodit', že by matka maloletú do striedavej osobnej starostlivosti napriek nesúhlasu maloletej nútila a neakceptovala aktuálny postoj maloletej a jej želanie byť po odsťahovaní otca zo spoločnej domácnosti v starostlivosti otca. Zároveň otec neodložil k návrhu poslednú správu z psychiatrického vyšetrenia maloletej, na ktorú poukazoval a táto bola do spisu doplnená až po vyžiadaní súdom dňa 18.04.2024. S poukazom na uvedené skutočnosti nebol daný dôvod na postup podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku a súd postupoval v súlade so všeobecnými ustanoveniami o neodkladných opatreniach upravenými v § 325 a nasl. Civilného sporového poriadku.

21. Súd po oboznámení sa s návrhom, vyjadrením matky, správou ÚPSVaR z prešetrenia pomerov, záznamom z pohovoru s maloletou a zápisnicou z informatívneho stretnutia rodičov dospel k záveru, že nie je daná potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením. Rodičia na informatívnom stretnutí dňa 06.05.2024 dospeli k rodičovskej dohode, ktorá rešpektuje prejavovaný názor maloletej a túto dohodu navrhli súdu schváliť, pričom bol na stretnutí dohodnutý aj termín schválenia rodičovskej dohody a to na pojednávaní, ktoré sa uskutoční dňa 06.06.2024.

22. Súd by mal do rodinných vzťahov autoritatívne zasiahnuť naozaj až vtedy, keď je to nevyhnutné. Rodičovská dohoda je najlepším nástrojom na usporiadanie a stabilizovanie rodinných pomerov vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Rodičia vzniknutú situáciu ohľadne maloletej dokázali vyriešiť rodičovskou dohodou, a preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia stratil svoje opodstatnenie. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.